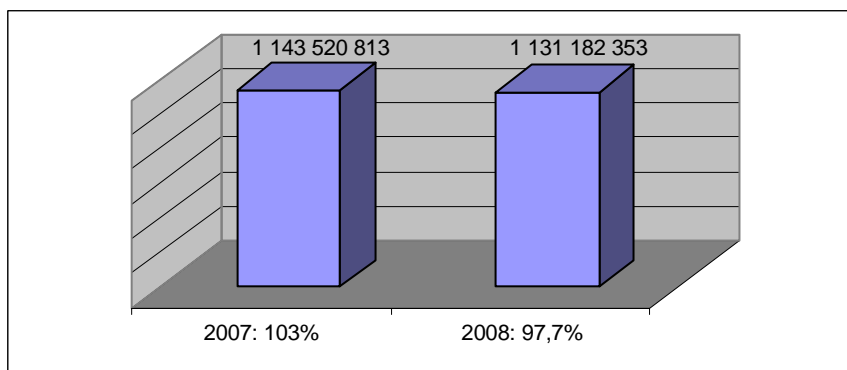

Wprowadzenie do sprawozdania z wykonania budżetu Miasta Krakowa za 2008 rok

DOCHODY

W roku 2008 dochody budżetu Miasta zostały zrealizowane w kwocie 2 990 770 614 zł, tj. 99,2% planu rocznego wynoszącego 3 015 157 183 zł.

A. Dochody własne

Podatki lokalne

Najwyższe wpływy spośród wszystkich tytułów składających się na dochody własne osiągnięto z **podatku od nieruchomości**. Realizacja planu była wyższa wskutek spłaty zaległości dwóch dużych podatników. Niewielkie przekroczenie założonej wielkości **podatku od środków transportowych** związane jest z większą liczbą pojazdów podlegających opodatkowaniu i poprawą ściągalności świadczenia. Wysoki stopień ściągalności miał także odzwierciedlenie w uzyskanej sumie z tytułu **podatku rolnego i leśnego**.

Podatki pobierane przez urzędy skarbowe

Niewykonanie planu dochodów z **podatku od czynności cywilnoprawnych** wiąże się z niższymi cenami nieruchomości, a zwłaszcza ze spadkiem ilości transakcji kupna-sprzedaży. Sytuacja na tym rynku uległa znacznej zmianie, ale należy pamiętać o olbrzymich wzrostach w ostatnich latach. Mimo spadku osiągnięta kwota wpływów jest i tak bardzo wysoka. Wyższe środki osiągnięto za to z **podatku od spadków i darowizn**. Okazuje się, że zmiana przepisów zwalniająca ze świadczenia dużą część podatników nie miała większego wpływu na poziom osiąganych dochodów. Wpływy z **karty podatkowej** spadają dalej. Opodatkowanie w tej formie jest w porównaniu z PIT coraz mniej atrakcyjne dla podatników. Tendencja ta jest niekorzystna dla budżetu samorządu (w PIT są tylko udziały), ale przy obecnym, marginalnym poziomie dochodów nie ma to już znaczenia dla finansów Miasta.

Opłaty

Bardzo niski wskaźnik realizacji planu w przypadku **opłaty miejscowej** wynika ze zmiany przepisów skutkującej zaprzestaniem poboru. Jeżeli rozstrzygnięcia prawne nie zmienią obecnej sytuacji to świadczenie nie będzie już pobierane. Niewykonanie planu środków z **opłat za zajęcie pasa drogowego** wynika z mniejszego zainteresowania ustawianiem reklam. Wpływy z **opłaty targowej** podobnie jak w roku 2007 spadły. Rynkowe znaczenie handlu na targowiskach ciągle się zmniejsza. Spadają także dochody z **opłaty skarbowej**. Tutaj przyczyna jest niezależna od działań samorządu: kolejne zmiany ustawowe ograniczające liczbę spraw urzędowych, przy których załatwianiu należy uiszczać opłatę. Wzrosły za to wpływy z **opłaty za wpis do ewidencji działalności gospodarczej**. Powody są dwa: przedsiębiorcy zostali zobowiązani do określenia przedmiotu działalności wg nowych kodów (wielu zgłosiło się w celu dokonania stosownych zmian we wpisie, a za to też należy uiszczyć opłatę) oraz wzrosła liczba nowych przedsiębiorców rozpoczynających działalność. **Inne opłaty** pobiera się między innymi za: ustanowienie służebności, zezwolenie na budowę w granicy, czasowe zajęcie terenu, wyrażenie zgody na przeprowadzenie przyłączy, korzystanie z szaletów publicznych, zaświadczenia przewozowe, licencje na krajowy transport drogowy, zezwolenia na regularne przewozy osób, zezwolenia na przewóz taksówkami, egzamin z topografii miasta dla taksówkarzy, używanie herbu i nazwy Miasta Krakowa, wydobywanie kopaliny (opłata eksploatacyjna), kartę parkingową dla niepełnosprawnych, legitymacje inwalidzkie, zastępstwo sądowe (zasądzony zwrot kosztów), egzekucję należności, upomnienia (zwrot kosztów).

Dochody z mienia

Wpływy ze **sprzedaży** majątku okazały się niskie w stosunku do przyjętych wielkości. Zmiana sytuacji na rynku nieruchomości skutkowałą w tym przypadku negatywnym rozstrzygnięciem większości przetargów. Dodatkową trudnością była konieczność wstrzymania sprzedaży lokali użytkowych w wyniku postępowania sądowno-administracyjnego. Po wznowieniu sprzedaży zainteresowanie wykupem lokali było już mniejsze ze względu na trudności gospodarcze przedsiębiorców. Sprzedaż mieszkań komunalnych na wniosek dotychczasowych najemców przebiegała bez przeszkód i plan został nawet przekroczony. Rzeczywistą wysokość dochodów z tytułu opłat za **użytkowanie i zarząd nieruchomości** trudno zaplanować z uwagi na niemożność przewidywania rozstrzygnięć sądowych (nie tylko w sensie korzystnych dla Miasta postanowień, ale także ostatecznego terminu rozstrzygnięcia) czy wydania decyzji przez wojewodę. Stąd też wpływy są albo wyższe od planowanych, albo niższe. Podobnie jest z **bezumownym korzystaniem z nieruchomości**, z którego pozyskane środki okazały się tym razem wyższe. Trudności wynikają tutaj z samego charakteru tych opłat.

Inne dochody

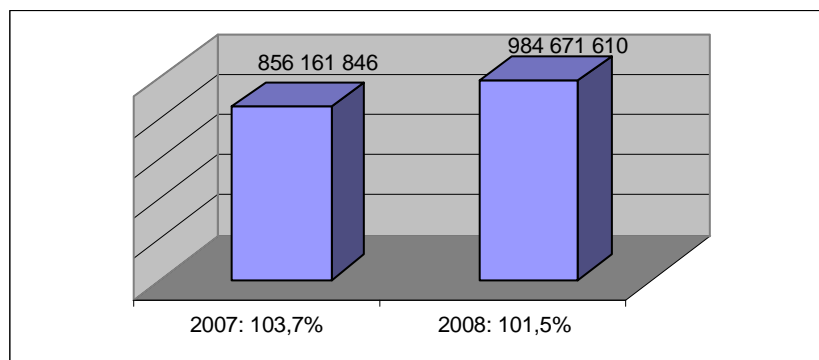
Bardzo wysokie wykonanie **dochodów związanych z realizacją zadań zleconych** dotyczy opłat rocznych za użytkowanie wieczyste nieruchomości Skarbu Państwa. Zadecydowały tutaj czynniki niemożliwe do przewidzenia na etapie planowania: korzystne orzeczenia i decyzje innych organów oraz skuteczne działania windykacyjne. Duże wpływy z **odsetek** to efekt lokowania wszelkich wolnych w danej chwili środków na wyżej oprocentowanych krótkoterminowych lokatach bankowych. Przekroczenie założonej wielkości w tytule **należności czynszowe za usługi komunalne** związane jest zmianami cen usług w ciągu roku. Plan dochodów z **mandatów, grzywien i innych kar administracyjnych** nie został wykonany, ale należy zaznaczyć, iż charakter tych wpływów właściwie wyklucza dokładne ich zaplanowanie. Decydującą rolę odgrywają tu mandaty kredytowe, a od ich płatności wiele osób po prostu się uchyla. Wszelkie **pozostałe dochody** ujmowane są głównie w ramach tej samej klasyfikacji budżetowej co należności czynszowe za usługi komunalne. Są tutaj zarówno wpływy o stałym charakterze (m.in.: zwroty za wykonane operaty szacunkowe, środki otrzymywane na obsługę zadań Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, odpłatności za przedszkola wnoszone za dzieci spoza terenu gminy, odpłatność za pobyt w domach pomocy społecznej osób zobowiązanych do dopłaty, odpłatność za pobyt w rodzinach zastępczych i ośrodkach wsparcia, środki otrzymywane na

podstawie porozumień zawieranych przez Centrum Kształcenia Ustawicznego dotyczących szkoleń uczniów, udział finansowy mieszkańców w inwestycjach realizowanych w trybie Lokalnych Inicjatyw Inwestycyjnych) jak i jednorazowe dochody (nagrody Ministerstwa Edukacji Narodowej, środki niewygasające, zwroty, rozliczenia...). Przy tak dużej różnorodności dokładne zaplanowanie wszystkich wpłat jest raczej niemożliwe, stąd też rzeczywiście otrzymywane środki odbiegają od pierwotnie zakładanych.

Oplata za wydawanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu

Wykonanie jest bardzo wysokie, ponieważ nastąpiło zwiększenie obrotów w handlu alkoholem. Kwota wnoszonej przez prowadzących punkty handlowe opłaty jest tym wyższa im większa wartość obrotów napojami alkoholowymi brutto. Wzrosła także ilość wydanych zezwoleń. Całość pozyskanych z tego tytułu środków musi być przeznaczona na realizację zadań przeciwdziałania alkoholizmowi i innym uzależnieniom.

B. Udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa

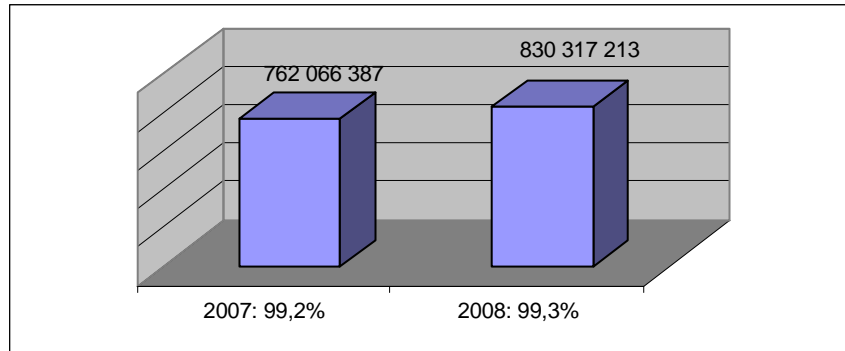
Podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT)

Pierwotnie przyjęty plan odpowiadający wyliczeniom Ministerstwa Finansów został w ciągu roku podwyższony trzy razy. Mimo to wpływy okazały się jeszcze wyższe. Wobec odczuwalnego już w 2008 roku spowolnienia gospodarczego wzrosty w takiej wysokości są pozytywnym zaskoczeniem. Utrzymania się takiej tendencji nie można teraz oczekiwać, ale pozwala to na nieco więcej optymizmu w stosunku do kondycji gospodarczej kraju.

Podatek dochodowy od osób prawnych (CIT)

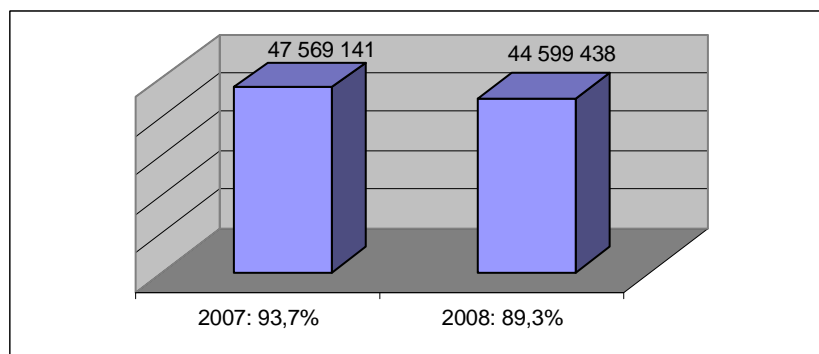
Poziom dochodów z CIT w największym stopniu odzwierciedla sytuację ekonomiczną, dlatego też efekty spowolnienia gospodarczego są już tutaj widoczne. Mimo to ostatecznie osiągnięte wpływy są i tak wyższe niż w roku 2007.

C. Subwencje i dotacje

Plany poszczególnych subwencji i dotacji przyjęto ściśle według informacji podanych przez organy przekazujące środki (administracja rządowa i w nielicznych przypadkach inne jednostki samorządu terytorialnego), a potem na tej samej zasadzie wielokrotnie zmieniano w ciągu roku w zależności od kosztów realizacji zadań i w miarę rozwiązywania rezerw budżetu państwa.

D. Środki ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi

Kwota wykazana w dochodach budżetowych Miasta nie stanowi całości sumy otrzymanej z Unii Europejskiej – wpływy roku 2008 powiększają jeszcze środki niewykorzystane z roku 2007 wprowadzane do budżetu jako przychody (tzw. wolne środki). Szczegółowy wykaz zadań finansowanych i współfinansowanych przez Unię Europejską przedstawiono w załączniku 11. Rzeczywiście osiągnięte dochody związane są zarówno z poziomem realizacji

planowanych zadań, jak również ze stosowanym systemem rozliczeń z budżetem Unii Europejskiej.

PRZYCHODY

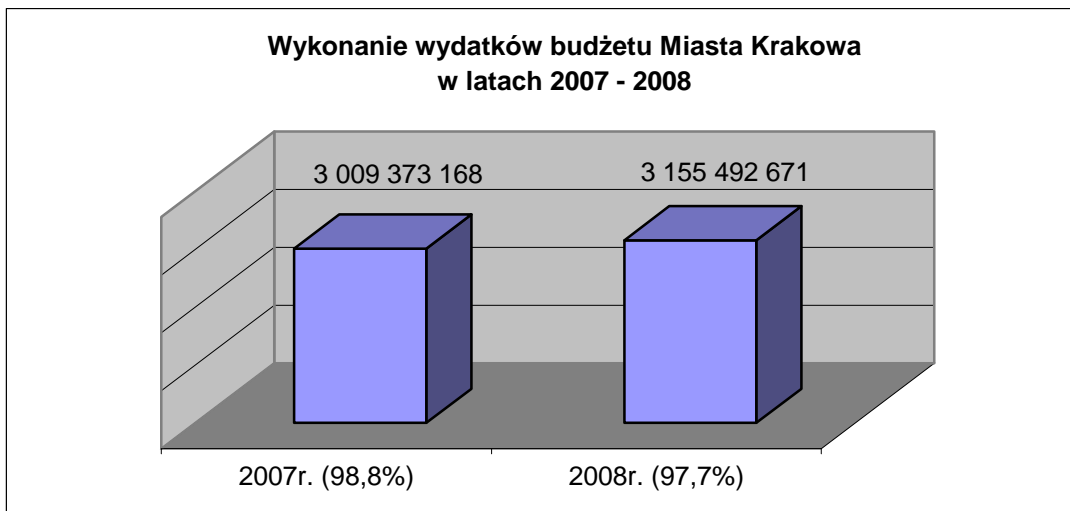
Przychody budżetu Miasta Krakowa wyniosły 366 546 907 zł, tj. 85,1% planu rocznego wynoszącego 430 954 224 zł. Wykonanie poszczególnych kategorii przedstawia się następująco:

w zł			
Wyszczególnienie	Plan na 31.12.2008 r.	Wykonanie na 31.12.2008 r.	Wsk. %
Kredyt	337 079 000	337 077 500	100
Spląty pożyczek udzielonych	1 849 000	161 637	8,7
Wolne środki jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bankowym	82 201 406	19 328 370	23,5
Wolne środki jako nadwyżka środków funduszy z UE	8 594 818	8 566 462	99,7
Sprzedaż papierów wartościowych	1 230 000	1 235 664	100,5
Prywatyzacja		177 274	
Ogółem	430 954 224	366 546 907	85,1%

Miasto Kraków pozyskuje także dochody, które odprowadzane są do budżetu centralnego. Wpływy te powstają przy realizacji zadań zleconych, na które przekazywane są dotacje z budżetu państwa. Uzyskane dochody stanowią należności Skarbu Państwa, natomiast Miastu przysługuje ustawowo określona „prowizja” od pozyskiwanych środków. W 2008 roku uzyskano kwotę 48 185 883 zł, z czego zatrzymano 11 763 609 zł. Największe dochody przynosi tutaj gospodarowanie nieruchomościami należącymi do Skarbu Państwa: 45 133 347 zł (w tym dochód dla Miasta w kwocie 11 240 837 zł). Wykaz wszystkich dochodów Skarbu Państwa wraz z należnymi Miastu środkami przedstawiono w załączniku 8.

WYDATKI I ROZCHODY

W 2008 roku wydatki ogółem budżetu Miasta Krakowa zostały zrealizowane w wysokości 3 155 492 671 zł, co stanowiło 97,7% planu. Wydatki bieżące zrealizowane zostały w kwocie 2 532 015 260 zł, to jest w 98,5%, natomiast wydatki majątkowe w wysokości 623 477 411 zł, co stanowi 94,6% planu.

Rezerwy celowe zaplanowane na 2008 r. w kwocie 44 538 992 zł zostały rozdysponowane w 99,9%, natomiast rezerwa ogólna zaplanowana na 2008 r. w kwocie 12 500 00 zł została rozdysponowana w 98,4%.

Budżet Miasta Krakowa zamknął się w 2008 r. deficytem w wysokości 164 722 057 zł i był on prawie o 49 mln zł niższy (22,9%) niż przewidywał to plan na koniec roku budżetowego.

Wykonanie rozchodów w 2008 r. wyniosło 201 824 850 zł (92,9% planu) i w 100% wiązało się ze spłatą kredytów.

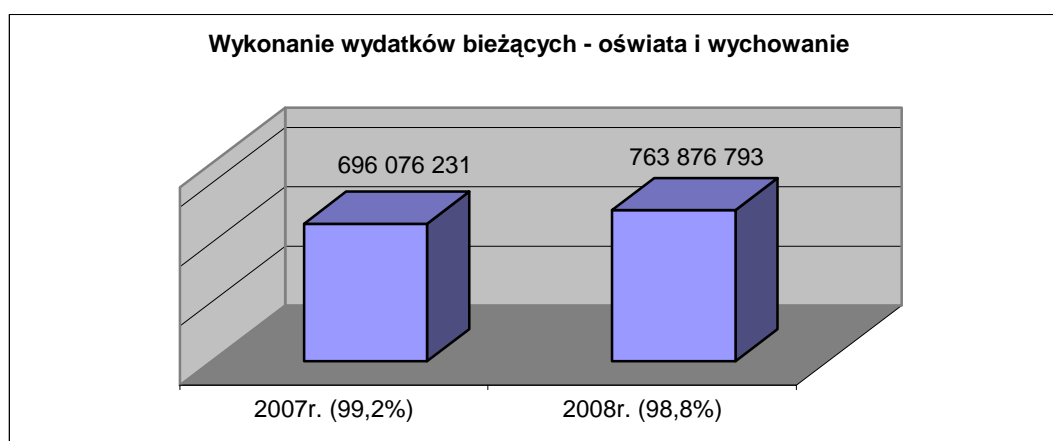
Wydatki bieżące

W 2008 r. wykonanie wydatków bieżących wyniosło 98,5%. Realizacja wydatków bieżących w ostatnich czterech latach przedstawia się następująco:

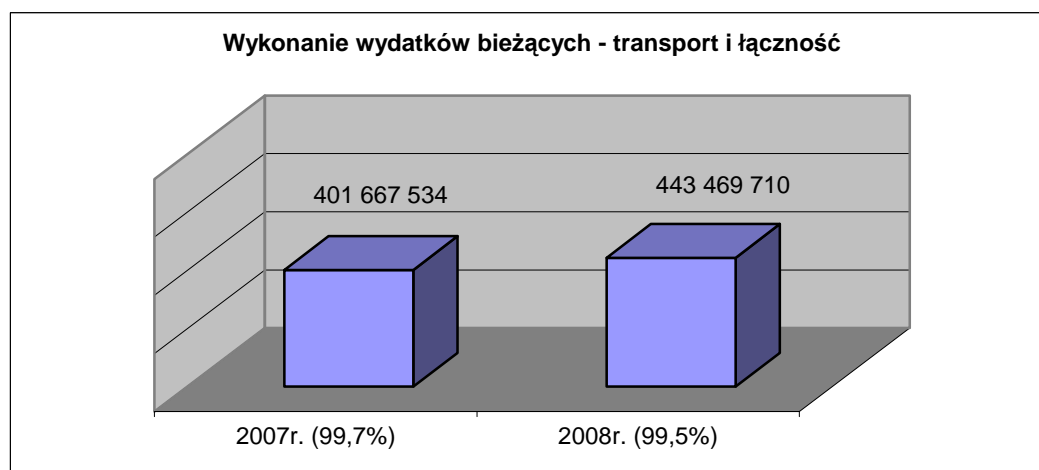
	2005r.	2006r.	2007r.	2008r.
Wykonanie wydatków bieżących	98,3%	98,0%	99,0%	98,5%

Z punktu widzenia klasyfikacji budżetowej struktura wydatków bieżących w ważniejszych działach przedstawia się następująco:

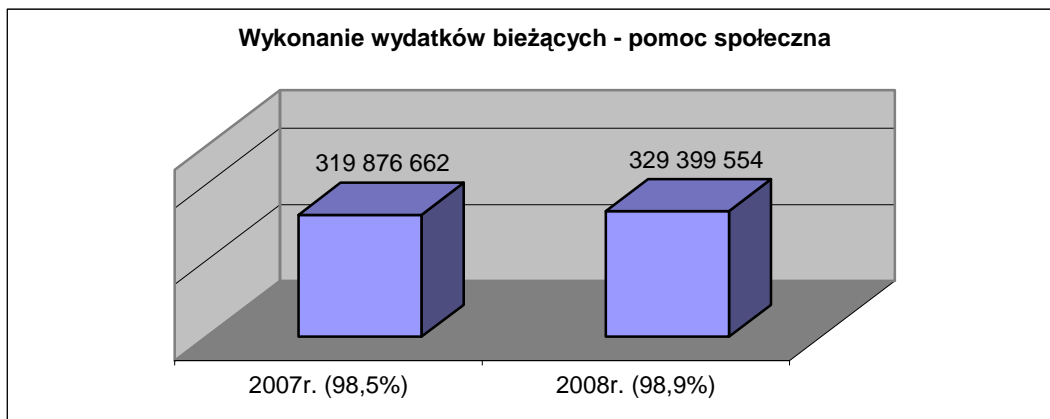
- oświata i wychowanie (30,2% wydatków bieżących) – wykonanie 763 876 793 zł, tj. 98,8% planu,

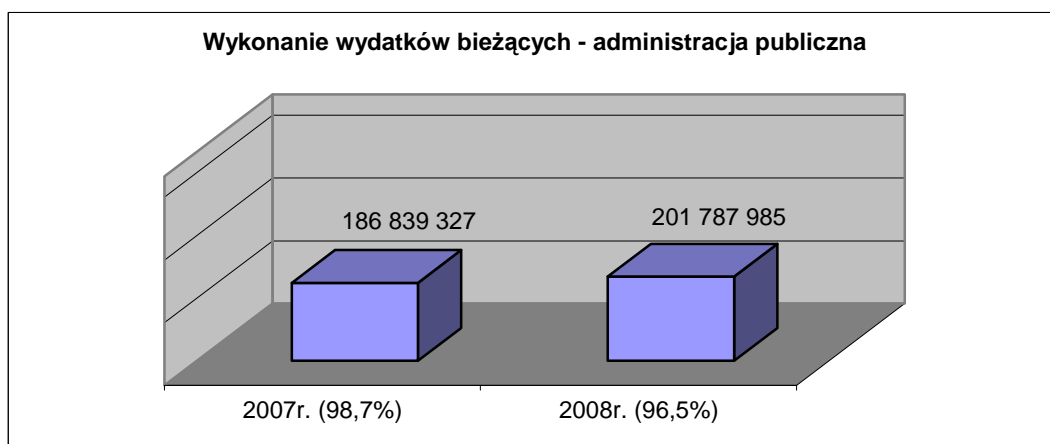
- transport i łączność (17,5% wydatków bieżących) – wykonanie 443 469 710 zł, tj. 99,5% planu,

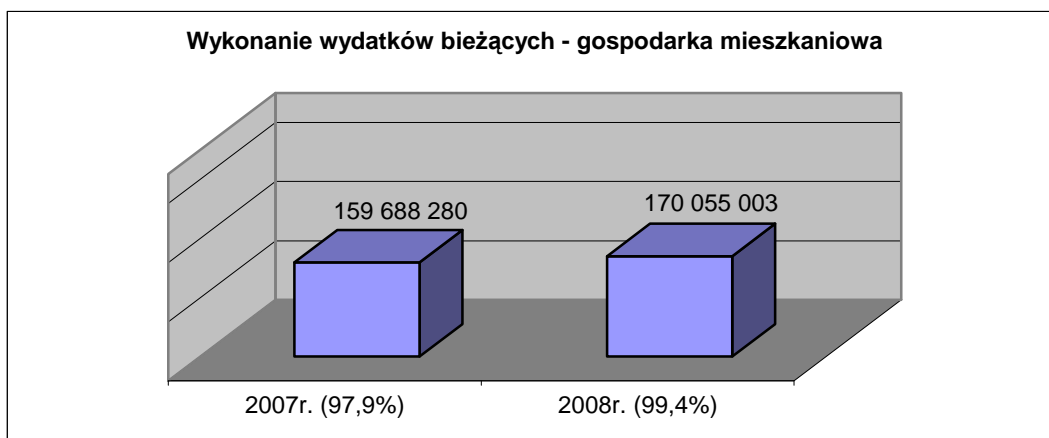
- pomoc społeczna (13,0% wydatków bieżących) – wykonanie 329 399 554 zł, tj. 98,9% planu,

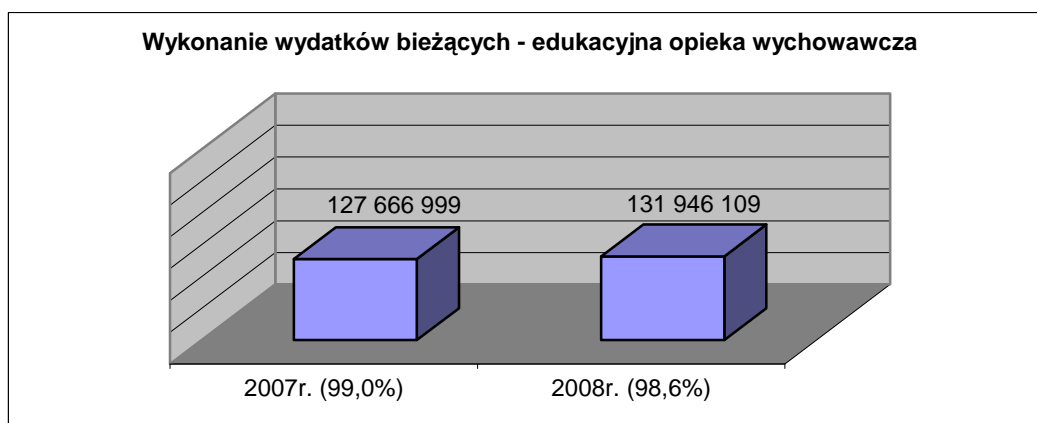
- administracja publiczna (8,0% wydatków bieżących) – wykonanie 201 787 985 zł, tj. 96,5% planu,

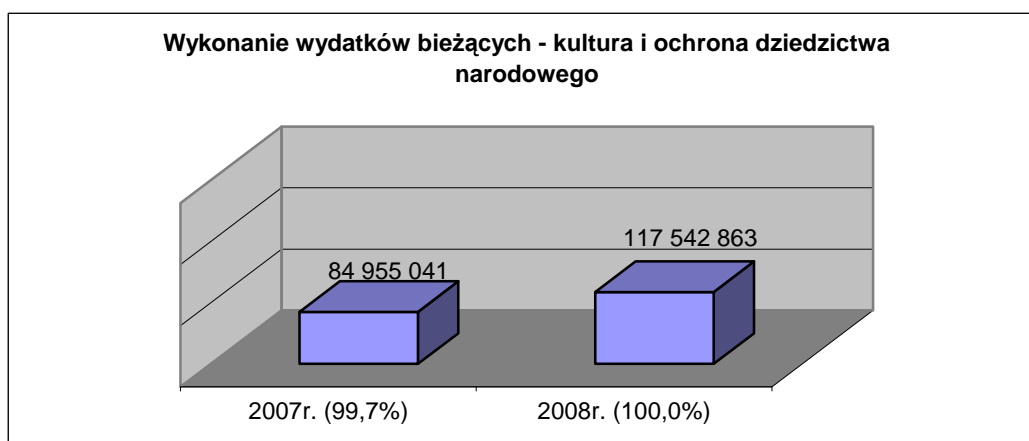
- gospodarka mieszkaniowa (6,7% wydatków bieżących) – wykonanie 170 055 003 zł, tj. 99,4% planu,

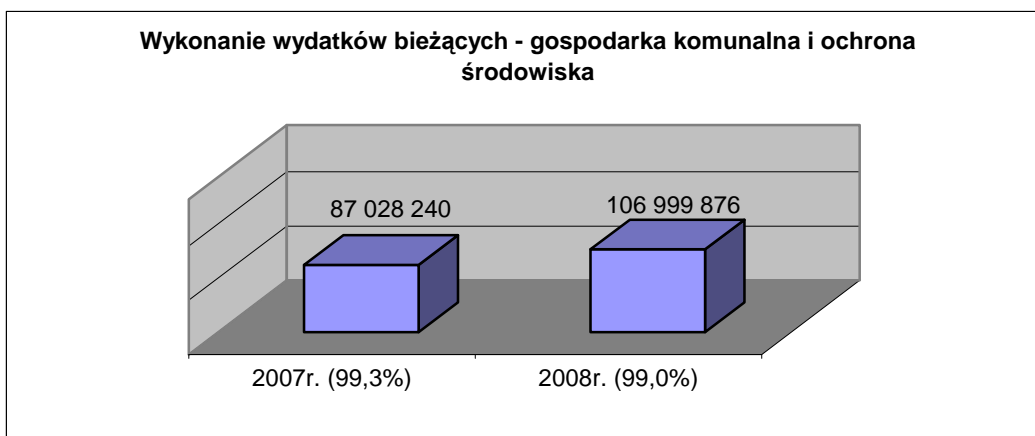
- edukacyjna opieka wychowawcza (5,2% wydatków bieżących) – wykonanie 131 946 109 zł, tj. 98,6% planu,

- kultura i ochrona dziedzictwa narodowego (4,6% wydatków bieżących) – wykonanie 117 542 863 zł, tj. 100,0% planu,

- gospodarka komunalna i ochrona środowiska (4,2% wydatków bieżących) – wykonanie 106 999 876 zł, tj. 99,0% planu,

Przedstawione dane sprawozdawcze ilustrują wzrost wydatków bieżących w poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej w porównaniu do roku poprzedniego, przy niewielkich zmianach udziału tych działów w łącznych wydatkach bieżących budżetu. Wskazuje to na decydującą rolę tzw. „wydatków sztywnych” w finansowaniu zadań własnych naszego samorządu, co powoduje, iż radykalne zmiany tej struktury mogą okazać się w praktyce trudne do przeprowadzenia. Wielkość tych wydatków wynika przede wszystkim z obowiązującego ustawodawstwa oraz parametrów charakteryzujących gospodarkę rynkową (poziom cen, koszty pracy itp.). Czynniki te wpływają w istotny sposób na poziom kosztów usług publicznych świadczonych przez Miasto na rzecz swych mieszkańców, przy czym gmina nie ma na nie bezpośredniego wpływu, lecz musi je uwzględniać w prowadzonej polityce i gospodarce finansowej. Oznacza to ciągłą potrzebę działań Miasta mającą na celu racjonalizację tych wydatków prowadzącą do podniesienia efektywności wykorzystania ograniczonych zasobów finansowych.

Wzrost wydatków bieżących w 2008 roku związany był również z sytuacją na rynku pracy, która wymusiła działania dostosowawcze Miasta polegające na wprowadzeniu podwyżki wynagrodzeń dla pracowników samorządowych jednostek sektora finansów publicznych.

Wydatki majątkowe

W 2008 r. wykonanie wydatków majątkowych wyniosło 94,6%. Realizację wydatków majątkowych w ostatnich czterech latach przedstawia poniższa tabelka.

	2005r.	2006r.	2007r.	2008r.
Wykonanie wydatków majątkowych	96,1%	94,6%	98,1%	94,6%

Wskaźnik realizacji planu w poszczególnych kategoriach wydatków majątkowych, na tle roku poprzedniego, przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	Wykonanie		Wskaźnik wykonania	
	2007r.	2008r.	2007r.	2008r.
Inwestycje strategiczne	449 339 454	349 054 670	98,1%	92,6%
Inwestycje programowe	289 678 381	273 922 741	98,3%	97,2%
Inwestycje ze środków UE	42 301 861	28 386 978	87,1%	58,5%
Udziały w spółkach	68 000	500 000	100,0%	100,0%

Szczegółowo wielkość i zakres wykonania wydatków inwestycyjnych przedstawia Załącznik Nr 4 do „Sprawozdania...” (w przekroju programów inwestycyjnych dla inwestycji strategicznych oraz dziedzin programowania dla inwestycji programowych). Załącznik ten zawiera wyszczególnienie wszystkich realizowanych w 2008 r. zadań inwestycyjnych, w tym zakupów inwestycyjnych dokonywanych przez Miasto i objęte budżetem miejskie jednostki organizacyjne.

Ogólną ocenę wykonania wydatków inwestycyjnych w roku 2008 na tle wskaźników wykonania tych wydatków w roku 2007 przedstawia poniższe zestawienie.

w zł

Wyszczególnienie	2007r.	2008r.	Wskaźnik wzrostu (3:2)
1	2	3	4
Plan na 31.12.	753 006 080	658 775 328	87,5%
Wykonanie	739 017 835	622 977 411	84,3%
Wskaźnik wykonania	98,1%	94,6%	X

Pomimo zrealizowania inwestycji na niższym poziomie niż w roku 2007 prezentowane powyżej dane potwierdzają duże zaangażowanie środków publicznych w proces inwestycyjny na terenie Miasta Krakowa, stymulując tym samym działania prorozwojowe i prospołeczne.

Bardziej szczegółowe informacje liczbowe obrazujące poziom, strukturę działową oraz stopień realizacji wydatków majątkowych sfinansowanych z budżetu Miasta Krakowa w roku sprawozdawczym zawarto w Załączniku Nr 2.1.3 przedkładanego „Sprawozdania...”

Pozostałe materiały przedstawione w „Sprawozdaniu...” zawierają informacje dotyczące realizacji zadań budżetowych w roku sprawozdawczym 2008, zgodnie z obowiązującymi wymogami ustawy o finansach publicznych, jak również w układzie umożliwiającym Radzie Miasta Krakowa dokonanie bardziej szczegółowych porównań z latami ubiegłymi.